

Bakgrundsinformation

Kursens namn: Specialpedagogiska perspektiv - Speciallärarprogrammet

Termin: HT 2020

Ladokkod: SP612G

Kursansvarig: Birgitta Lansheim

Antal registrerade studenter: 46

Antal studenter som besvarat den summativa kursvärderingen: 34 (74 %)

Genomförande	Sätt X	Frekvens/antal
Tidig dialog om förväntningar på kursen	X	
Formativ kursvärdering	X	
Summativ kursvärdering	X	
Återkoppling till studenter som genomfört kursvärderingen	X	
Publicering av kursrapport (planerad eller genomförd) i anslutning till annan information om kursen	X	

Sammanfattning av studenternas kursvärderingar

Överlag nöjda studenter och måluppfyllelsen har varit hög. På frågan om kursens läraaktiviteter har underlättat för att uppnå lärandemålen svarar studenterna att de mest uppskattade inslagen varit Spanarverkstad (90 %), basgruppsarbete (88 %), litteraturstudierna (74 %) och seminarierna (67 %). Dvs studenterna instämmer i att dessa moment har underlättat för dem att uppnå lärandemålen (motsvarar svarsalternativ 5 och 6 på en 6-gradig skala). Ett par studenter uttrycker att de önskat mer handledning kring examinationsuppgiften. Många reflektioner handlar om att undervisningen som pga Covid-19 pandemin har blivit förlagd digitalt. Flertalet studenter är ändå relativt nöjda med hur detta har hanterats. Några av studenterna uttrycker att de uppskattat förinspelade föreläsningar mer jämfört med föreläsningar i realtid.

-Några studentröster: *Jag upplever att litteratur, föreläsningar och våra basgruppsarbeten har gett mig goda verktyg tillatt se verksamheten jag arbetar i på ett annat sätt än tidigare. Kartläggningsuppgiften är ett bra sätt att "knyta ihop säcken". Många av läraaktiviteterna har passat min studieteknik. // Litteraturseminarier har varit givande och lärorika då man fick ta del av andras synsätt. Man fick även syn på hur man själv uppfattade litteraturen och tolkade och tillämpa det i verksamheten. // Efter varje föreläsning/seminarium har det blivit mer förståeligt vad kursen syftar på. Även arbetat i basgruppen ledde till att jag fick mig flera tankeställare. // Med erfarenheter och litteratur är det som jag ser allt genom nya glasögon när jag möter elever. // Jag tycker att det i stort varit bra kurslitteratur att läsa. Det hade varit önskvärt med en tydligare guide kring när jag som student ska läsa vad.*

Möjligheten att uppnå målet kring NPF (redogöra för vad funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, kan innebära för barn och elever i ett lärandesammanhang) anses generellt som goda framförallt via föreläsningar och litteratur. Flertalet studenter efterfrågar kunskap om andra diagnoser (problematik) utanför NPF-spektrat och dessutom djupare koppling till de olika specialiseringarna inom Speciallärarprogrammet.

- Några studentröster: *Jag tycker att jag har fått rätt omfattande kunskaper om NPF utifrån föreläsningar och de verksamma på fältet samt mycket ur relevant litteratur. // Det var överlag bra, fler exempel inom de specifika inriktningarna hade varit bra. // Litteraturen kring detta och även föreläsningarna var mycket bra // Hade önskat mer fokuserat kring ens specialisering. // NPF-målet är tillgodosett men det hade varit bra med en jämnare fördelning av funktionsnedsättningarna, t.ex. ADHD, ADD och autismspektrumtillstånd. Nu blev det en övervikt på autism. // Vi har ju fått både föreläsningar och litteraturkunskap i ämnet, så jag känner att jag har fått kunskap om området. En av böckerna blev jag alldeles särskilt förtjust i eftersom den förklarade väldigt konkret hur skolvardagen kan se ut om man har vissa funktionsvariationer. Exempelvis hur ljudmiljön i klassrummet kan upplevas, hur lärarens instruktioner vid tavlan kan bli obegripliga osv. Oerhört givande att få dessa exempel och ett lätt sätt för mig som blivande speciallärare att få mina lärarkollegor att förstå hur skolvardagen upplevs av några elever och hur vi kan anpassa lärmiljön för att försöka jobba för att förutsättningarna till lärande ska bli mer lika för alla.*

Introduktionen till programmets arbete med Spanarverkstad är, vilket framgick ovan, den läraaktivitet som av studenterna framstår som allra mest uppskattad. Studenterna upplever aktiviteten som utmanande men mycket lärorik. Några studenter framhåller vikten av att den lärare som bisitter gruppen har ämneskunskaper inom specialiseringsområdet.

- Studentröster: *Jag upplevde det som mycket bra moment där man lärde sig att systematiskt söka vetenskapliga artiklar samt hur man genomför en strukturerad diskussion. Handledaren vi hade gav bra återkoppling på vår diskussion och tips på hur vi kan förbättra vår sätt att ta oss an en vetenskaplig artikel.- mycket lärorik// Denna del var väldigt spännande och ett bra inslag i mitten av kursen, där vi fick bemästra det akademiska språket. Vi fick träna oss i att läsa vetenskapliga artiklar, förstå och uttrycka sig vetenskapligt. Vi fick en träning att i kunna följa och förstå forskning, vilket jag skulle vilja ha mer av. Vi blev tränade in i ett vetenskapligt förhållningssätt på ett kul sätt. // Fördjupning inom valt område och bra diskussioner i basgruppen. // Vi fick bra tips och hjälp inför att välja artikel. Vi lyckades välja en bra artikel väl kopplad till lärandemålen. Bra handledare under spanarverkstaden. Det var en utmanande uppgift, ett helt annat sätt att läsa på än vad jag är van vid.*

83% av studenterna upplever att undervisningen i stor utsträckning har haft forskaranknytning (svarsalternativ 5 eller 6).

Gällande arbetsmaterialet i kursen uppger 68 % (alternativ 5 eller 6) att de upplevt att kursens obligatoriska litteratur har underlättat för att uppnå lärandemålen. Efterlyses ytterligare litteratur med fokus på specialiseringar och riktade råd när det gäller akademiskt läsande. Några efterfrågar fler litteraturseminarier kring den obligatoriska litteraturen.

- Några studentröster: *Som alltid viss litteratur är mer relevant än annan.// Mot litteraturen har jag hela tiden kunnat spegla verkligheten från mitt arbete i klass och i samtal med kollegor. Delar av moment från litteraturen har jag kunnat pröva i verksamheten och funnit en lust att göra så. Risk är att man tjatat sönder kollegor med inslag från kursen. Har lärt mig att man får ta saker i små portioner.// Vi hade väldigt mycket kurslitteratur som inte riktigt hunnits med. Hade önskat en tydligare uppdelning kring vilka böcker vi borde fokusera på.*

Det är 39 % av studenterna som uppger att Canvas i stor utsträckning (alternativ 5 eller 6) har underlättat för att uppnå lärandemålen. Canvas upplevs av många som svårhanterlig och svår att navigera i. Några studentröster: *När jag började använda Canvas upplevde jag sidan som rörig. Jag blev orolig att jag skulle missa någon viktig information vilket stressade mig. Nu när jag använt den ett tag går det bättre.// Canvas ger mig möjlighet till tydlig struktur, att se föreläsningar och inspelade seminarier fler gånger och på så*

sätt gå tillbaka och förankra eller reflektera (ibland med nya glasögon eftersom jag hela tiden lär mig mer) över sånt jag fått till mig.// Canvas är oerhört svårnavigerat och stökigt, det har varit tidskrävande att leta efter information på flera olika ställen, och det har tagit tid att lära sig var man ska leta för att hitta specifik info.

När det gäller studenternas upplevelser av sina förutsättningar (i kursen, hos sig själv och sin omgivning) att uppnå kursens lärandemål uppger 21% att de är mycket bra (alternativ 6) och 47 % uppger alternativ 5. Några uttrycker att de yttre omständigheterna (Covid-19 och digitala studier) har utmanat deras förutsättningar att uppnå kursmålen.

Röster kring hur de som studenter skulle kunnat göra för att förbättra de egna förutsättningarna: *Avsätta fasta tider för studierna och inte låta jobbet ta över// Det jag måste göra är att skaffa en bättre studieteknik. // Att anteckna medan jag läser, det borde jag göra, istället för att endast stryka under det viktiga.// Jag hade kunnat ta mig i kragen och börja skriva tidigare men, jag känner mig själv, ska bara... Däremot, hett tips, är att om en har tillgång till legimus så finns litteraturen där och när man under coronatider cykelpendlar mellan malmö-lund så är det perfekt att "skumläsa" litteraturen genom att lyssna, sen är det bara att gå tillbaka till fysiska boken när det finns tid för anteckningar.// Tätare basgruppsträffar och planera bättre// Jag tror att vi alla går in i utbildningen under olika förutsättningar. Någon jobbar halvtid, någon kanske inte alls? Självt jobbar jag 100 procent och har därutöver flera olika övergripande uppdrag på min skola. Detta gör att tiden jag som student kan sitta med litteratur och arbetsuppgifter är begränsad till kvällar, helger och lov. Hade jag haft mer tid så kunde jag läst ännu mer litteratur och det hade alldeles säkert varit påfyllande. Å andra sidan så har jag i min arbets-situation möjlighet att prova tankar (om jag får till mig under utbildningen) på elever, kollegor och ledning, så det känns ju oerhört värdefullt. Och litteraturen finns ju kvar att förkovra sig i framöver.*

Gällande examinationsformerna menar 62 % (svarsalternativ 6 och 5) att de underlättat "i stor utsträckning" för att uppnå lärandemålen. Trots utökat sidantal önskar många studenter större utrymme för att skriva fram sin kartläggning/examinationsuppgift. Det framkommer också missnöje kring fokus på det akademiska skrivandet. När det gäller det akademiska skrivandet ges delges en något splittrad uppfattning. Några är av uppfattningen att det nästan är för stor tonvikt på detta eftersom många relativt nyligen har skrivit examensarbeten inom ramen för tidigare kurser. Andra i sin tur vill ha både fler tillfällen och ökad tydlighet gällande instruktioner och exempeltexter.

- Studentröster kring examinationsformerna: *EN enda inlämningsuppgift på en 15-poängskurs känns rätt så lite. // När det gäller den avslutande individuella examinationsuppgiften hade det varit en stor fördel om vi hade fått se några arbeten som tidigare studenter gjort. Jag har aldrig skrivit ett liknande arbete eftersom jag gick lågstadielärlinjen och där fanns inte examensarbete. Det är svårt att veta vad som förväntas när man inte har någon erfarenhet. // Tvingade reflektera över såväl litteraturen vi läst som över hur det praktiska arbetet som speciallärare skulle kunna se ut i verksamheten, och även börja fundera på hur jag vill utveckla den. // Bra uppgift att kartlägga skolorganisationen men det var svårt att få grepp om uppgiften som helhet. Jag tyckte att det var få och luddigt beskrivna instruktioner. Det hade underlättat mycket om vi fått se ett färdigt arbete för att få en uppfattning vad som krävs. För många av oss var det länge sedan vi skrev sådant här. Jag tyckte att uppgiften kändes väldigt stor och överväldigande för att ligga redan första terminen. Har haft mycket ångest inför uppgiften. // Tycker att den skriftliga examinationen var bra. Den bidrog till ett kritiskt och reflekterande förhållningsätt. Den bidrog också till fördjupade kunskaper och en bra "Dörröppnare" i min kommande yrkesroll. Det svåra var att bli färdig, då man aldrig blir riktigt nöjd...// Det tog till en början tid att bara inse vad kartläggningen innebar, men när jag väl fått det klart för mig gick det bra. Jag fick en större insikt när jag strukturerade upp det jag läst under rubriker. // Jag känner att jag har repeterat det jag har lärt mig under kursen, när jag nu har skrivit min examinationsuppgift. Jag har ju kopplat litteraturen och mina litteraturanteckningar*

till det jag skriver om och då tarvade det en del återblickar och efterarbete. Jag har även åter djupdykt i uppslag jag kom ihåg från föreläsningar och ville fräscha upp mina kunskaper i etc. Jag lyfter gärna återigen hur värdefullt det känns för mig som student att kunna gå tillbaka till inspelade föreläsningar och publicerade powerpoints för att uppdatera kunskaperna.

30 % av studenter uppger att de tillägnat sig nya sätt att tänka och att deras synpunkter har utmanats i kursen på så sätt att de fått nya perspektiv (alternativ 6). 39 % av studenterna anger alternativ 5 och 12 % uppger alternativ nummer 4.

När det gäller studentinflytande uppger 24 % att de i stor utsträckning fått möjlighet att bidra till kursen genom att egna åsikter och erfarenheter tagits till vara (alternativ 6). 15 % uppger svarsalternativ 5.

30 % uppger att lärandet i kursen i mycket hög grad underlättats genom feedback från kursens lärare och medstudenter (alternativ 6). 24 % uppger svarsalternativ 5 och 24 % uppger svarsalternativ 4.

88 % av studenterna uppger att de tycker att kursens nivå varit anpassad efter deras förkunskaper.

- Några studentröster: *För mig som lärare så har kursens innehåll handlat om precis de delar som jag anser dels att jag vill lära mer om men också att det behövs ute på skolorna. // Jag upplever att jag hade en hel del förkunskaper med mig, men känner ändå att det har varit bra att få en hel del bekräftat samtidigt som det varit delar som varit mera nytt. Det jag redan haft kunskap om har jag med ännu större säkerhet kunnat praktisera på mitt arbete och till exempel känt att det finns en starkare förankring i just forskning vad gäller vissa delar. // Det är nog naturligt att ni vill ge nya studenter en bred akademisk grund att stå på, men mina förkunskaper har gjort att flera föreläsningar varit irrelevanta. Kanske kan en hel eftermiddag med akademiskt skrivande vara valbar och för den eller de som har behov - men inte något obligatoriskt? Flera av oss har skrivit både C- och D-uppsatser och är väl inne i den akademiska världen. Då blir nivån väl låg om jag ska lägga dyrbar tid på att få reda på hur jag källhänvisar och skriver en akademisk text. // Har arbetat som speciallärare under ett par år (och då framförallt med barn med autism/adhd), och har därför en del förkunskaper. Har även läst en del av litteraturen tidigare, så för mig personligen var det mycket som jag redan kände till. Kan dock tänka mig att det var anpassat för de som inte hade några förkunskaper inom ämnet. // Jag upplever att kursansvariga har varit tydliga med och tryckt på att detta är en högre utbildning och att de förutsätter att vi studenter har en hel del högskolevana och arbetslivserfarenheter med oss. Jag tror det skapar bra arbetsmoral bland oss studenter. Jag upplever också att mina handledare har refererat till vårt pedagogiska kapital flera gånger och då känns ju detta som en viktig grund som de har tagit hänsyn till.*

Kursen bedöms av studenterna haft stor relevans för den kommande yrkesutövningen som speciallärare (Alt. 6 = mycket relevant: 47 %, Alternativ 5: 47 %,)

- Studentröster: *Delkurs 1 har varit jättebra som en början genom att öppna ens ögon på ett annat sätt. Jag går inte längre in som enbart undervisande lärare i klassrummet utan jag ser helt andra saker som kan utvecklar ur det specialpedagogiska. // Kursen har varit bred och gett insikter i min kommande yrkesroll. De flesta föreläsningarna har varit relevanta. Kvaliteteten har varierat men genomgående bra. // Jag tror specialpedagogiken är en bra grund att ha med som speciallärare. Jag tror det skulle varit bra för alla lärare. Men det är bra att det kommer som en påbyggnad när man har erfarenhet. // Ngn form av VFU/ praktik hade varit önskvärt // Den ger en god bas att bygga vidare på. // Min skolledning är positiv och intresserad av att jag går denna utbildning och vill att jag gradvis går över till mer specialpedagogiska uppdrag samt bidrar till skolutveckling.*

77 % av studenterna uppger att kursen som helhet har uppfyllt deras förväntningar (alternativ 5+6).

- Några förslag till förbättringar av kursen: *Det hade underlättat med separata kursguider till speciallärare och specialpedagoger, samt till de som har olika "hastighet" på utbildningarna. // Kul med föreläsningar där vi fått vara mer aktiva, t.ex. där man fått skriva i chatten hur man tänker kring något. Det borde göras av fler föreläsare! // Kommunikationen behöver tänkas på lite extra när man inte kan träffas fysiskt och ställa frågor på ett annat sätt jämfört med på Zoom. I vårt fall har vi heller aldrig träffats fysiskt, vilket gör att det inte finns någon grund att stå på gällande vår relation studenter-lärare. Ju tydligare information kring var saker ligger, var vi hittar saker, vad vi ska göra o.s.v., desto lättare blir det att genomföra uppgifter och liknande med ett lugn. // Jättebra med förtydligande frågestunder när det har behövts! // Det hade varit fördelaktigt om alla PP lades upp i förväg på Canvas. Då är det lättare att få en överblick över vad som ska tas upp, och även att förbereda sina anteckningar.*

I och med den rådande pandemin och de ändrade förutsättningarna för deras utbildning fick studenterna svara på frågan hur de har upplevt att kursen har genomförts digitalt. De flesta är väldigt positiva hur väl det digitala har fungerat. Det man har saknat är de pedagogiska diskussionerna på plats och att få träffa basgruppen fysiskt. Överlag har förinspelade föreläsningar uppskattats lika mycket som föreläsningarna vilka gets i realtid, ibland t om ännu mera. Chatt-funktionen har av några upplevts som distraherande då det "blinkar till" varje gång någon skriver något i chatten. Det lyfts fram av många att det är viktigt med flera pauser och att det är svårt att mentalt hålla koncentrationen en heldag framför datorn

- Några studentröster: *Det var väldigt svårt att hitta i början och att navigera sig till rätt information men när man väl har kommit in i det så har det fungerat bra. Det var och är en utmanande och påfrestande situation för oss allihopa. Tack för en bra kurs trots teknikstrul då och då. Ser framemot den nya kursen. // Till en början svårt men nu i efterhand så tycker jag det har varit skönt att slippa restiden och att få sitta i lugn och ro hemma vid föreläsningar och seminarium. Vi har träffats fysiskt en gång i basgruppen och det var trevligt men fungerar mycket bra digitalt nu. Förinspelade föreläsningar har också varit bra. Börjar tycka om det digitala nu:) // Som säkert många med mig hade jag gärna velat ses mera för att få till mera levande diskussioner och mera spontana frågor på föreläsningar och seminarier. Det har varit en liten utmaning att sätta sig in i Canvas, upplever inte att det varit en helt nybörjarvänlig sida. Zoom har varit jättebra i sammanhanget, bättre än exempelvis Teams som vi använder på jobbet, tycker jag. Det har ju också ibland varit lite skönt att kunna sitta kvar hemma och inte behövt ta sig iväg till universitetet för att lyssna på en föreläsning, men det har oftast varit lite trist att behöva göra det. Men jag är imponerad över hur snabbt vi ändå har acklimatiserat oss till omständigheterna och att tekniken ändå fungerat så bra som den gjort! // Jag saknar de fysiska mötena i samband med gruppdiskussioner och arbete i basgruppen. Föreläsningar har fungerat fint digitalt. Jag hade önskat en större framförhållning bland lärarna på kursen och ett större samarbete då vi vid olika tillfällen fått olika direktiv t.ex. kring fältstudierna. // Jag tycker att det har varit svårt att hålla fokus alltför länge under de digitala passen. Speciellt när det har varit heldagar. Som Hattie skriver behöver man röra sig lite då och då för att kunna tillgodogöra sig kunskaperna bättre. // Det är bra jag hinner jobba samtidigt -tycker det ska göras 100% distans -det klarar vi !- jag kan inte föreställa mig vad som skulle ändras ifall vi måste träffas känns onödigt- dessutom kommer folk fortsätta uppskatta att inte träffa folk man inte är van att träffa // Inte optimalt, men helt ok. Man anpassar sig. Basgruppen har fungerat bra ändå, men arbetet hade sannolikt blivit ännu bättre om vi träffats fysiskt. // Fungerar bra trots dessa omständigheter. Dessutom blir vissa aktiviteter ännu effektivare.*

Analys och åtgärdsplan

Det som framkommer i kursanalysen är att studenterna i huvudsak är nöjda med kursen (svarsalternativ 5 och 6 dominerar). Många studenter efterlyser fler studentaktiva inslag (chatt, diskussioner i bikipor etc) under föreläsningarnas gång. Dessutom menar studenterna att de för sin planering i mycket god tid behöver veta om en föreläsning ska ges i realtid eller kommer att vara förinspelad. Flertalet studenter önskar större tydlighet och kommunikation gällande såväl kursens innehåll som struktur. Föreslås omarbeting av kursguiden antingen speciellt riktad mot halv- eller helfartsstudenter eller uppdelad specialpedagoger för sig och speciallärare för sig. Gällande det akademiska skrivandet så föreslår studenterna fler exempel dels på hur en analys av empirin kan göras och exempel på hur akademisk text kan utformas. Omfattningen av sidantal i examinationsuppgiften önskar också många studenter ska utökas. Studenterna efterfrågar fler diskussioner och återkoppling såväl i basgrupp som från lärare.

Förslag på förbättringar handlar om efterfrågan på fler sidor för att skriva fram examinationsuppgiften och att få mer kunskap om diagnoser utanför NPF- spektrat. Se över möjligheten att lägga in fler litteraturseminarier kopplat till den obligatoriska litteraturen och att utöka fokus på vald specialisering redan i kurs 1. Viss revidering av föreläsningarna gällande akademisk litteracitet (skrivande) med fler konkreta exempel på textanalys och textskrivande är ett ytterligare åtgärdsförslag.

Dessa förslag och synpunkter kommer läraryrket väva in i den utvecklingen och revidering av kursen som med hänsyn till förbättringsförslagen kommer att genomföras inför nästa gång kursen ges, hösten 2021.

Sammanställt av

Birgitta Lansheim
Kursledare